

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया नितिं
लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण जमाल 'चिलिंमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छँ

LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ८३६०७५८

थुकि दुने

येया:या सन्दर्भ व
सांस्कृतिक पर्यटनया महत्व
नूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ - २

विकासया नापनाप संस्कृति न्हावनीगु खँय
विदेशी भेयरपिनिगु चिन्ता -३

साहित्य -६
केदार सिनु
रा सा
स्नेह सायूमि

द ब्रिटिस कलेज प्यक्व:गु ताम्रकार
फूटसल धैर्यवल्ला २०१९
४-५ पेज

मोहनी नख: लिपा नेपा:या राजनीति गुखेपाखे ?

तमलोपा व समाजवादीया दथुइ एकताया पंग: महाधिवेशन

लहना संवाददाता

नेपा:या राजनीतिइ संविधान संशोधनया सवालानिसें तराई मधेस केन्द्रीत कथं बहस जुयाच्वंगु दु। संघीय सरकारपाखें संविधान दिवस त:जिक हनेगु नितिं फुक्क कर्मचारीतयत सहभागीया नितिं छगू कथं हवीप हे जारी यात धा:सा २ नम्बर प्रदेशया मन्त्रीत तर्क वंगु असोज ३ गते संविधान दिवसया विरुद्ध हाकूगु न्हिया रुपय पिहां व:गु खने दत। नेपा:या आदिवासी जनजातिनिसें उत्पीडित समुदायपाखें तर्क संविधान दिवसयात हाकूगु न्हिया रुपय हन। नेपा:या राजनैतिक दलया अवस्थायात स्वल धा:सा सताया नेतृत्व यानाच्वंगु नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) पूर्ण रूप हे संविधान दिवस हनेगु कथंया फुक्क शक्ति परिचालन याना कुहां व:गु खने दुसा सरकार ला भन् त:जिक हनेगु नितिं मा:गु फुक्क ज्या याइगु स्वाभाविक हे जुल। अथे हे सता साभेदारी दल समाजवादी पार्टी नेपाल धा:सा संविधान दिवस न हनेगु मया अले हाकूगु न्हि न हनेगु मयासे संविधान संशोधनया सवालय प्रदेश स्तरय अन्तर्क्रिया ज्याभ्कव: यात। अथे हे संघीय संसदय दुथ्या:गु प्यंगुगु शक्ति राष्ट्रिय जनता पार्टी धा:सा हाकूगु दिवस धका: हे खुल्ला रूप पिहां वल। प्रमुख प्रतिपक्ष दल

नेपाली कांग्रेस थ:पिनिगु खास हे मत त:गु खने मदु। थुगु कथं प्यंगु प्रमुख दलत थ:थ:गु कथं संविधानयात कया न्ह्या: वंगु खनेदत। संविधान घोषणा जूगु दिं नाप नाप आ: नेपालय संविधान संशोधन मजुल धा:सा छु जुइ धका: तर्क बहस सुरु जूगु दु। संविधान संशोधन याना उत्पीडित समुदाय नाप मधेसीतयगु अधिकार सुनिश्चित मयात धा:सा राष्ट्रिय जनता पार्टीया काज महन्त

धइगु छगू कथं राजनैतिक रूप अर्थपूर्ण जूवंगु दु। थुकिया अर्थ नेपा:या राजनीतिइ पिने पिने खास हे छु जुयाच्वंगु खने मदुसां दुने दुने तिब्र रूप बहस जुयाच्वंगु अले संविधानयात सर्व स्वीकार्य गुगु कथं याकेगु धइगु बारे न बहस जुयाच्वंगु दु धका: स्पष्ट जूगु दु।

लिपांगु इलय वया राजपा व समाजवादी पार्टी नेपालया दथुइ एकता जुइगु खँ वयाच्वंगु दु थव न नेपा:या राजनीतिइ दुरगामी लिचव:

लिपांगु इलय वया राजपा व समाजवादी पार्टी नेपालया दथुइ एकता जुइगु खँ वयाच्वंगु दु थव न नेपा:या राजनीतिइ दुरगामी लिचव: लाकीगु कथंया ज्या ख:।

ठाकुरं ला २ नम्बर प्रदेश स्वतन्त्र जुइ, ब्यागलं कथंया राष्ट्र जुइ धका: तर्क न्ववानादीगु दु। अथे हे सरकारया नेतृत्व यानाच्वंगु डबल नेकपाया छम्ह नाय: पुष्पकमल दाहाल न थरुहत थरुवान आन्दोलनया इवलय जूगु टिकापुर घटनायात कया सांसद रेशम चौधरीयात त्व:तेगु नाप उगु घटना राजनीतिक घटनाया रुपय कायगु बारे सहलह जुयाच्वंगु दु धका: सार्वजनिक रूप न्ववानादीगु दु। छवे २ नम्बर प्रदेश हे ब्यागलं कथंया राष्ट्र दयकेगु जुइ धका: ख्याचव: बिइगु मेखे टिकापुर घटना राजनैतिक रूप समाधान यायगु धका: सार्वजनिक रूप जिम्मेवार नेता न्ववानादीगु

लाकीगु कथंया ज्या ख:। समाजवादी पार्टी व राजपा एकता जुल धा:सा २ नम्बर प्रदेशय उमिसं छु धाल व यायेफइगु अवस्था ब्वलनीगु जुया न अर्थपूर्ण दु। उलि जक मखु २ नम्बर प्रदेश थ:पिनिगु लहातय लाका तयगु नितिं हे समाजवादी पार्टी नेपाल संघय डबल नेकपालिसे जाना सरकारय वनाच्वंगु ख:। छु जुया राजपा समर्थन मयात धा:सा २ नम्बर प्रदेशया नेतृत्व त्व:तेमालीमखु अले व हे प्रदेशपाखें संघीयताया अभ्यास यायगु धइगु नीति ज्वनाच्वंगु ख:। आ: निगु पार्टी एकताया खँ जुयाच्वंगु दु अले राजपाया महाधिवेशन जुल धा:सा एकताया नितिं

अ:पुइ धका: तायकाच्वंगु दु। तर राजपा त:गु पार्टीत जाना मोर्चाया रुपय न्हयानाच्वंगु जूगुलिं एकता यायव हे कुचा जुइगु अवस्था दुगुलिं महाधिवेशन यायत थाक्याच्वंगु दु। थव इलय समाजवादी पार्टी नेपाल दुने न ओली सरकार त्व:ता: आन्दोलनय कुहां वयत पार्टीया नेता कार्यकर्तातयगु न ब्यापक हे दबाव दु। थव दथुइ आ: मोहनी नख: न्ह्य: हे समाजवादी पार्टी नेपालया मुँज्या च्वना मोहनी नख: लिपा छु यायगु धका: नीतिगत रूप निर्णय याइ धा:गु दु। उगु पार्टीया राष्ट्रिय अध्यक्ष डा. बाबुराम भट्टराई न मोहनी लिपा अल्टिमेटम बिया संघ सरकार पिहां वयगु जुइ धका: धयादीगु धुंक्गु दु। अले मसीर माहिनानिसें आन्दोलनया लकस ब्वलनीगु ई जुया मोहनी लिपानिसें हे आन्दोलन यायगु तयारी या:गु दु धका: सुत्रं धा:गु दु। थुगु खँ डबल नेकपाया नेतातयसं न बालाक हे थू। उकिं हे टिकापुर घटनाया बारे प्रचण्ड सार्वजनिक रूप न्ववानादीगु खयमा: धका: धायफु। थुगु कथंया राजनैतिक घटनाक्रम बिकास जुयाच्वंगु अवस्थाय आ: मोहनी नख: लिपा गुगु कथं न्ह्या: वनीगु ख: धइगु खँ स्पष्ट जूगु मदुनि। मोहनी नख: लिपा अवश्य न आन्दोलनया वातावरण तयार जुया वनी धका: समाजवादी पार्टीया छम्ह नेता धयादीगु दु।

कृतज्ञता प्वकाच्वना

हलिन्यक वयवय जुया च्वंगु येया (इन्द्रजात्रा) दँयदसं त:जिक हनेत सघीय सरकार, ३ नं. प्रदेश सरकार व येँ महानगरपालिका पाखें अक्षयकोष घोषणा यानादीगुलिं कृतज्ञता प्वकाच्वना लिसें येया (इन्द्रजात्रा) त:जिक क्वचायेकेत ग्वाहालि यानादीपि सकलसित सुभाय देखानाच्वना। लिपा लिपा न थथेहे ग्वाहालि दयातुं च्वनि धका: भलसा कयाच्वना।

इन्द्रजात्रा व्यवस्थापन समिति

श्री कुमारी घर
श्री गणेश
श्री भैरव
श्री पुलिकिसि
श्री लाखे आजु
श्री हल्चोक आकाश भैरव

श्री दश अवतार प्रदर्शन तथा प्रवर्द्धन समाज
श्री आकाश भैरवनाथ गुथि
श्री स्वच्छन्द भैरव गुथि
श्री केन्द्रिय मानन्धर संघ
श्री गणेश महाने
श्री कुमारी दुका गुथि

श्री दागीं गुथि
श्री ठूलो नगरा बाजा उपभोक्ता समिति
श्री कुमारी, श्री गणेश, श्री भैरव रथ संरक्षण पुच:
श्री राज गुरु (पंचबुद्ध)
श्री तलेजु खड्गी
श्री वतु सानागु खल: वाकादे

श्री कडेल चोक भगवती
श्री अशोक बिनायक गुथि
श्री कुमारी श्री भैरव महाने
महाकाली नाच ७ थरी, भक्तपुर
श्री कुमारी श्री गणेश श्री भैरव कुस्ले समुह

सम्पादकीय

जनताया स्वास्थ्यय्
जुयाच्चंगु लापरवाही

थौकन्हय् जनताया दथुइ चर्चा जुयाच्चंगु लव्य खः, डेंगु। थ्व लव्य छू निगू जिल्लाय् जक मखु, नेपाःया हरेक जिल्लाय् धइथें न्यना वनाच्चंगु दु। तराईनिसें पहाडी जिल्लाय्तक उतिकं हे न्यना वनाच्चंगु थुगु लव्यया हुनिं जनमानसया दथुइ छू कथं त्रास न्यना वनाच्चंगु दुसा भचा ज्वरो वयसातं हे थुगु लव्यया शंका याना: अस्पताल थ्यनाच्चंगु खनेदु। खयत ला दक्व थासय् थुगु लव्य न्यना वनाच्चंगुलिं थुकियात कया: उकथं त्रास ब्वलनीगु अस्वभाविक मखु।

ज्वरो वइगु, साःसाः स्याइगु, मिखा स्याइगुलिसें छ्यंगुली फ्वतफ्वत खनेदइगु थुगु लव्यया लक्षण खः। अथेखःसां थौकन्हय् मौसमया परिवर्तनया हुनिं सेखंया भाइल जुयाच्चंगु इलय् नं ज्वरो जक वःसा डेंगु हे जगु खःला धका: ग्याचिकुं अस्पताल थ्यनाच्चंगु दु। गुकिंयाना: स्वास्थ्यकःमिपिन्त नं थाकुयाच्चंगु दुसा मेखे ल्वगितसें नं उलि हे सास्ना फ्यमालाच्चंगु खनेदु।

थ्व हे इवल्य नेपाल सरकारं टेकुइ च्वंगु शुक्रराज ट्रिपिकल तथा सरुवा रोग अस्पतालय् डेंगु जाँच यायगु ज्या निःशुल्क यानाच्चंगु दु। थुकिया खास हे वासः मडु धका: धयाच्चंगु चिकित्सकपिन्सं विशेष याना: सिटामोल नयगु व प्रोटीन अप्वः दुगु भोल पदार्थलिसें टोस पदार्थ नयगु सल्लाह बीगु यानाच्चंगु दु। अप्वः धइथें आराम कायगु हे थुकिया उपचार खः धाःसां पाइमखु।

थजाःगु अवस्थाय् थौकन्हय् महामारीकथं न्यना वनाच्चंगु डेंगुयात कया: सरकारं खास हे ध्यान बियाच्चंगु मडु धका: स्वास्थ्यमन्त्रीया तर्क राजीनामा फ्वनेगु ज्या शुरु जगु दु। खयत ला थुकियात कया: सरकार गुलि निर्लज्ज जुयाच्चंगु दु धाःसा आः वया: टेकुइ च्वंगु शुक्रराज ट्रिपिकल तथा सरुवा रोग अस्पतालय् जाँचय् याइगु किट हे गुणस्तरहीन जगु सीदुगु दु। अन वःपिं गुलि नं ल्वगित दु, लक्षण ज्वःलाःसां नं 'नेगेटिभ' क्यनेगु जक मखु, स्वयम् स्वास्थ्यकःमिपिन्सं ल्वगिया हि किटपाखें जाँच याइगु इलय् थजाःगु समस्या दोहरे जुयाच्चंगु स्वीकार याःगु दु। अस्पतालया किटपाखें परीक्षण याइबलय् लक्षण छू, लव्य मेगु हे खनेदयाच्चंगु दु।

थ्व हे इवल्य टेकु अस्पतालया प्रवक्तलिसें सरुवा रोगया विशेषज्ञ डा. अनुप बाँस्टोलां किटया उपयोगिता खास हे मडुगु व क्लिनिकलि टेष्ट यायमाःगु खँ धाय्वं जनतात गुलि भ्रमय् लानाच्चंगु दु धइगु न्हयःने वःगु दु। वयकःया कथं डेंगु प्रमाणित यायगु खःसा एलाइजा अथवा पिसिआर विधि आवश्यक जगु व किटया माध्यमपाखें लव्य सीकेगु विधि हलिन्यंक हे विश्वास यायबहः मजू। तर भीथाय् थ्व हे कीटपाखें लव्य म्हासीकेगु ज्या जुयाच्चंगु दु। थुकियात ध्यानय् तया: आः शुक्रराज ट्रिपिकल तथा सरुवा रोगया अस्पतालपाखें जाँच यायगु बन्द यायधुंक्गु दु। तर थजाःगु परीक्षणपाखें जनताया स्वास्थ्यय् गजाःगु लिच्वः लाकाच्चन धइगु खँय् धाःसा सरकारं वास्ता यानाच्चंगु मडु। डेंगु लव्यया परीक्षण निःशुल्क यानागु घोषणा याना: सरकारं ज्या यानाच्चनगु दु धका: प्रचारप्रसार यानाच्चंगु तर गजाःगु कीटपाखें परीक्षण याना: जनताया स्वास्थ्ययात कया: खेलवाड यानाच्चंगु दु धइगु थुकिं प्रष्ट जगु दु। थुकिं जनतायात गुलि दिभ्रमित यानाच्चंगु दु धइगु खँय् सकस्यां इलय् वा: चायकेमाःगु आःया आवश्यकता जूवंगु दु।

त्वमिपिन्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ। छिकपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्चन। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्चन।

लहना वाःपौ

भोछें, यँ

lahana.news@gmail.com

यँयाःया सन्दर्भ व
सांस्कृतिक पर्यटनया महत्व

स्वनिगः हलिया हे तसकं पुलांगु सभ्यता मध्ये छगू खः। थन म्होतिं नं स्वद्व/प्यद्वःदं न्हयःनिसें मनूत च्वना वयाच्चंगु दुसा १६सः दं न्हयःनिसेंया पुरातात्विक महत्वया संरचना दु। उगु इलनिसें न्हयानाच्चंगु धार्मिक परम्परा जीवित हे दनि। लिच्छवि व मल्लकाल थ्व स्वनिगः दकलय् समृद्ध जगु ईकथं कयातःगु दु। उकिया हे विम्ब खः थ्व सांस्कृतिक परम्परा अले स्वनिगःया सहरय् दयाच्चंगु देगः, लाय्कू व पुखू।

नूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

यँयाःया अवलोकन यासें न्यागु देसया सहरया मेयर, उपमेयरलिसें ४१म्ह विदेशी पाहाँपिं तसकं हे न्हयःपुकल। थुगुसिया यँयाःया इवल्य खनेदुगु थ्व छू अलग्ग हे लकस खः धाःसां पाइमखु। संस्कृति, सम्पदा संरक्षणय् थुकिं विशेष अर्थ तयाब्यगु दु।

खयत ला, अन्तर्राष्ट्रिय महत्वया सभा, समारोह जुइगु इलय् थीथी देसया राष्ट्रप्रमुख

जुइ।

स्वनिगः हलिया हे तसकं पुलांगु सभ्यता मध्ये छगू खः। थन म्होतिं नं स्वद्व/प्यद्वःदं न्हयःनिसें मनूत च्वना वयाच्चंगु दुसा १६सः दं न्हयःनिसेंया पुरातात्विक महत्वया संरचना दु। उगु इलनिसें न्हयानाच्चंगु धार्मिक परम्परा जीवित हे दनि। लिच्छवि व मल्लकाल थ्व स्वनिगः दकलय् समृद्ध जगु ईकथं कयातःगु दु। उकिया हे विम्ब खः थ्व सांस्कृतिक परम्परा अले स्वनिगःया सहरय् दयाच्चंगु देगः, लाय्कू व पुखू।

खवपया लाय्कू, यलया लाय्कू अले यँया बसन्तपू लागाया संरचना, अनं पिज्वयाच्चंगु कला नेपाः वइपिं पर्यटकपिनिगु नितिं स्वयबहःगु थाय् खः। सक्व, किपू, बुंग, तोखाया पुलांगु बस्तिनिसें पशुपति, बौद्ध व स्वयम्भू थःथय्य हे छगूकथंया संग्रहालय धाःसां पाइमखु। हलिया पुलांगु सहर व अन दुगु कलात्मक बास्तुकलाया अवलोकन थुगु

विदेशी संस्कृतिया मिखा तिस्सिनाः

नक्कल यायगु, विश्वव्यापी भूमण्डलीकरण, हिला वनाच्चंगु जीवनशैली व आत्मकेन्द्रीत मनोविज्ञानलिसेंया हुनिं संस्कृतियात कया: गौरवया भाव न्हूगु पुस्ताय् बुलुहुँ मदया वनाच्चंगु खनेदु। विकासया नामय् न्हयानाच्चंगु थीथी आयोजना व परियोजना पर्यावरणया नापनापं संस्कृति, सम्पदा खयलय् नं प्रतिकूल लिच्वः लानाच्चंगु दु। मेखे, सरकारी व स्थानीय सरकारं बेवास्ता याःगुलिं थनया संस्कृति न्हनावनीगु इवल्य दु। थजाःगु अवस्थाय् यँयाः स्वयत् विदेशी पाहाँपिन्त ब्वना: संस्कृतिया गौरव यासें न्हना वनेत्यंगु संस्कृति ल्यंका तयमाःगु सन्देश ह्वलाब्यगु दु। सांस्कृतिक सम्पदाया व्यापक प्रचार प्रसारपाखें पर्यटकपिन्त आकर्षित व नेपाःया समृद्धि थुकिया छ्यलाबुला याय् माःगु दु, गुकिया सम्भावनाया पाय्छिकथं छ्यलाबुला जुयाच्चंगु हे मडु।

व कार्यकारी प्रमुखलिसें उच्च पदय् च्वनाच्चंगु ब्यक्तितसें नेपाःया सम्पदाया अवलोकन याना वयाच्चंगु जुल। तर यँयाः व थुगु लसताय् जुइगु अमूर्त संस्कृतिया महोत्सव स्वयत् थीथी देसया मेयर व पाहाँपिं यँ वःगु हे थ्व भ्रमणया महत्वपूर्ण विशेषता जुयाबिल।

यँयाः यँया पर्वया छू महत्वपूर्ण ब्व खः। स्वनिगलय् हनीगु आपालं जात्रा व नखःचखः मध्ये यँयाःया विशिष्ट थाय् दु। यँयाःबलय् कुमारी, भैलःद्यः व गणेशःया रथ साली। वंघलय् आकाश भैरव द्यः ब्वइगु, समेबाज, लाखे व पुलुकिसिया चीर्तकला, सवःभकु व महाकाली द्यःगणया प्याखं स्वयदइगु जुल। यँया गनं चिबाला व गनं तःबालागु गल्ली जुयाः हइगु रथ अले वया नापनापं व न्हयः वा ल्यू वनीगु पुलुकिसि, लाखे व झ्यालिंचा अथे हे, सवःभकु थुगु नखःयात महोत्सव हे यानाब्यगु दु। यँ महानगरपालिकां यँयाःयात सांस्कृतिक खयलय् तसकं स्वयबहःगु व न्हयथनेबहःगु पक्षकथं गुकथं विदेशी पाहाँपिन्त ब्वन, थुकिं संस्कृति, सम्पदाया संरक्षण यासें देस विदेशय् थुकिया प्रचारप्रसारपाखें नेपाःया सांस्कृतिक पर्यटनया लागाय् आपालं लाभ काय्फइगु आशालिसें आत्मविश्वास थकाःगु दु। थ्व यँ महानगरपालिकां याःगु सकारात्मक ज्या खः। थुकिं भीगु संस्कृतिया व्यापकतायात हलिन्यंक प्रचारप्रसारय् अवश्य नं ग्वाहालि

विदेशी संस्कृतिया मिखा तिस्सिनाः नक्कल यायगु, विश्वव्यापी भूमण्डलीकरण, हिला वनाच्चंगु जीवनशैली व आत्मकेन्द्रीत मनोविज्ञानलिसेंया हुनिं संस्कृतियात कया: गौरवया भाव न्हूगु पुस्ताय् बुलुहुँ मदया वनाच्चंगु खनेदु। विकासया नामय् न्हयानाच्चंगु थीथी आयोजना व परियोजना पर्यावरणया नापनापं संस्कृति, सम्पदा खयलय् नं प्रतिकूल लिच्वः लानाच्चंगु दु।

इलय् विश्वव्यापी पर्यटनया छू महत्वपूर्ण ब्व जुयाब्यगु दु। थ्व संरचना जक मखु, स्वनिगःया सांस्कृतिक परम्परा, नखःचखः दु, गुगु समाजशास्त्रीय व मानवशास्त्रीय अध्ययनया दृष्टिकोणं नं तःधंगु महत्व दु।

राणातसें दुतहःगु यूरोपेली बास्तुकला व उकिया लिधंसाय् दयकातःगु दरबारया थःगु हे महत्व दु जुइ, तर यँया मू सांस्कृतिक विरासत धाःसा शाहवंशपाखें स्वनिगः त्याके न्हयःनिसें जनसंस्कृतिकथं प्रचलनय् दुगु पर्व खः।

थौकन्हय् देसया राजधानी सहरकथं थन आधुनिक राज्यया संरचना व क्रियाकलापया प्रभावित जुयाच्चंगु दु। आधुनिकीकरणया छू ग्वःफय् वःगु दु। वास्तुकलाय् न्हूकथं प्रयोग जुयाच्चंगु दु। बस्ति ह्वलातया वंगुलिं थनया रैथाने संस्कृति अल्पसंख्यकया जातीय पहिचानथं जुयाः कय्कुना वनाच्चंगु जूसां नं राज्य थुकिया संरक्षण सम्बर्द्धनय् चाय्कं मचाय्कं योगदान बिया वयाच्चंगु दु।

मेखे, सांस्कृतिकथं नेपाः तसकं तःमि। थन दुगु हरेक जातजातिया संस्कृति, संस्कार, परम्परा, जीवनशैली पर्यटकपिं आकर्षित जुइकथंया दु। अथे खःसां पूर्वाधारया अभाव, राजनीतिक इच्छाशक्ति व प्रतिबद्धता म्हो जूगुलिं सांस्कृतिक पर्यटनपाखें काय्फगु लाभ नेपाल काय् फयाच्चंगु मडु। नेपाःया संस्कृतियात देस विदेशय् बांलाक्क प्रचारप्रसार याना: सांस्कृतिक पर्यटनपाखें अर्थतन्त्र थकाय् फइगु नं यक्व हे सम्भावना दु। थ्वपाखे नं महानगरपालिकापाखें संकेत याःगुलिं महानगरपालिकाया थुगु न्हूगु अभ्यास तसकं सकारात्मक व लसकुस यायबहःजू।

भीसं नेपाःया पर्यटनया विविधतायात केवल हिमाल, पहाड वा तराई, गुँ व धार्मिक पर्यटनया दृष्टिं जक स्वयमज्यू। सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण व प्रचारप्रसारपाखें जुइगु पर्यटनया विकास दिगो अले भलसा याय् बहः जुइ।

विकासया नापनापं संस्कृति न्हनावनीगु खंय् विदेशी मेयरपिनिगु चिन्ता

लहना सभवाददाता

भुटानय च्वंगु थिम्पु नगरपालिकाया मेयर क्रिन्ले दोर्जी तःक्वःमछि हे यँय वयधुक्कुगु दु। थुगुसिया यँया भ्रमणया इवलय वयकःया अनुभूति न्हापालिपा स्वयां फरक जुगु खनेदु। यँयाःया लकसं भ्रमणयात विशेष दय काब्युगु खः। न्हापांखुसी यँयाः स्वयादीम्ह मेयर दोर्जी धयादिल, “जात्रा ला गज्जब हे खनि का।”

“खयत ला भुटानय नं थीथी जात्रा, पर्व दु। यँयाः इलय जितः अलग्ग हे अनुभूति जुल। मनूतयगु जोश, ख्वालय खनेदुगु लसताया लू धाःसा गज्जब हे ताल।” मेयर दोर्जी धयादिल, “भैलःद्यः, गणेद्यः व कुमारीया स्थ सालेत मनूतयगु घम्साघम्सी व सामूहिकता, सवःभकुया प्याखं, लाखेया चर्तिकला, जात्राया इवलय थानाच्वंगु बाजं व मनूतयगु उत्साह स्वयाः जात्राया सवाः कया।”

थः बुद्धमार्गी जूगुलिं स्वनिगःया दुनेया बस्तिदु दुगु थीथी बाहाः व बही थ्यंगु इलय मन तसकं हे आनन्द जगु नं धयादिल। “गुलि बांलाःगु व कलात्मक विहार। बाहाः बही बौद्ध संस्कृतिया जीवन्त भण्डार जुयाच्चन। विहारयात संरक्षण यानातयमाः।” यलया हिरणवर्ण महाविहारया अवलोकन यायगु इवलय मेयर दोर्जी धयादिल।

हलिंया सुखी देय मध्ये भुटान न्हयःने लाः। उगु हे देसया मेयर दोर्जी संस्कृति सुखया तःधंगु स्रोत जूगु विचाः नं प्वकादिल। खस नेपाली भाय् बांलाक न्ववानादीम्ह मेयर दोर्जी आधुनिक विकासया नापनापं अमूर्त संस्कृति तनावनीगु जक मखुला धकाः चिन्ता नं प्वकादिसें धयादिल, “फुक्कसित विकास माः। विकास जुइमाः। तर सकस्यां धाःथेंया विकासया मोडेलं गनं थनया संस्कृति जक तनावनीगु ला मखु धइगु जिपिं भुटानीपिनिगु चिन्ता दु। जितः ताः, नेपाःमिपिन्सं नं थुकियात कयाः चिन्ता कायमाः। चिन्ता कायमाःगु नं खः।”

चिन्ता कायमाःगु हे छाय धइगु न्हयसलय वय कलं धयादिल, “थौंनह्य ततःधंगु सहर दयकेगु, छँ दयकेगुयात जक विकासकथं थुइकेगु याः। जीवनशैलीइ ह्युपाः वःगु दु। संस्कृतियात कयाः खास हे वास्ता मदु। जीवनय संस्कृतिया तःधंगु महत्व दु। संस्कृति सुखया स्रोतकथं जिमिसं कयागु दु। थुकिं मनूतयत सामाजिकीकरण, सामूहिकतायात वः बी। उकिं विकासया परिभाषाय संस्कृति, मानसिक सुख नं न्हयनेमाः।”

भुटान लिहां वनेधुंकाः यँयाः स्वयत फुक्कसित इनाप यायगु धयादिसें मेयर दोर्जी धयादिल, “नगरपालिकाया पुचःयात नेपाः वनाः यँयाः स्वयत धाय्। भुटानीपिन्त नेपाः वनाः जात्राय न्हयइपुकेत छ्याता बी।”

यँयाःया रौनकयात थःथःगु देसय प्रचार यायगु धयादीपिं वयकः याकचाः धाःसा पक्का मखु। थनया संस्कृति स्वःवनेत व उकियात कयाः नगरवासीयात जानकारी बीगु वयकःपिनिगु धापू खः।

भारतया नर्थ दिल्ली नगरपालिकाया मेयर अवतार

हलिंया सुखी देय मध्ये भुटान न्हयःने लाः। उगु हे देसया मेयर दोर्जी संस्कृति सुखया तःधंगु स्रोत जूगु विचाः नं प्वकादिल। खस नेपाली भाय् बांलाक न्ववानादीम्ह मेयर दोर्जी आधुनिक विकासया नापनापं अमूर्त संस्कृति तनावनीगु जक मखुला धकाः चिन्ता नं प्वकादिसें धयादिल, “फुक्कसित विकास माः। विकास जुइमाः। तर सकस्यां धाःथेंया विकासया मोडेलं गनं थनया संस्कृति जक तनावनीगु ला मखु धइगु जिपिं भुटानीपिनिगु चिन्ता दु। जितः ताः, नेपाःमिपिन्सं नं थुकियात कयाः चिन्ता कायमाः। चिन्ता कायमाःगु नं खः।”

सिंहं धयादिल, “नेपाःया भ्रमण जिं बिचाः यानागु स्वयां तसकं बांलात। जीवन्त संस्कृति तसकं हे बांलाः ताल।” स्वनिगः दुनेया वस्तिया संरचनायात तसकं दुयंथं थुइकेगु ह्वःताः चूलाःगु न्हयथनादिसें मेयर सिंहं धयादिल, “थनया बस्ति, संस्कृतिं मनय गबलें हुया मवनीगु छाप लाःगु दु।”

चीनया लाञ्जाउ कामटी अफ द सिपिपिसिसिया उपाध्यक्ष ज्याड सिओहाडं नेपाःया कला, संस्कृतियात

कयाः न्यना वयाच्चनागु खँ धयादिसें आः लिक्कं स्वयगु ह्वःताः चूलाःगु धयादिल। “थनया संस्कृति, सम्पाव यँयाःबलय् मनूतयगु उत्साह स्वय् दयाः तसकं लय् ताल।” चीनय विकासया नापनापं संस्कृति, सम्पादाया संरक्षणय सरकारं तःधंगु लगानी यानाच्वंगु धयादिसें उपाध्यक्ष सिओहाडं संस्कृति ल्यंकेत सरकार व जनता जानाः न्हयज्याय्माःगु खँय बः बियादिल।

यँ महानगरपालिकाया ब्वनाय् यँयाः स्वयत न्यागु

देसया मेयरलिसें पीछमह पाहाँपिं यँयाःस दुबिनाः ल्वमके मफइगु अनुभूति यानाच्वंगु लू थुगुसिया यँयाःया न्ह्यु दृष्य जुयाबिल। चीनया सियान, छेन्दु, सेञ्जेन व नान्जिन, जापानया मात्सुमोतो नगर, संयुक्त राज्य अमेरिकाया फेडेरिकबर्ग व बोल्डर नगरया प्रतिनिधिपिं नं उगु पुचलय् दुथ्यानाच्वंगु खः।

यँ महानगरपालिकाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्यं विदेशी पाहाँपिन्त सःताः नेपाःया संस्कृति, सम्पादा व परम्परायात कयाः जानकारी याकादिल। “पाहाँपिन्त सःतेधुंकाः चांचां स्यनाच्वंगु सम्पादा बांलाकेगु व टालटुल यानाः क्यनेगु चलन दु।” मेयर शाक्यं धयादिल, “जिमिसं थुगुसिइ विदेशी पाहाँपिन्त सहरया दुनेया यक्व हे थाय् चाःहिकाः चर्कंगु संग्रहालयया अवलोकन याकागु दु।”

नेपाः पर्यटकीपनिगु निरति आकर्षक व सुरक्षित गन्तब्य खः धइगु सन्देश ह्वलेत ताःलाःगु मेयर शाक्यं धयादिल। “यँयाःयात हलिमय म्हसीकेगु निरति महानगरपालिकां विदेशी पाहाँपिन्त सःताःगु खः।” मेयर शाक्यं धयादिल।

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस्।

आउटडोर भेज क्याटेरिङ्ग पनि गरिन्छ।

(क) व्यापारी त्यासा

(ख) हायरपचेज त्यासा

(ग) आवासीय त्यासा

(घ) शेयर त्यासा

(ङ) मुद्दी रसिद धितो त्यासा

(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछँ, पाको, न्हूसतक, यँ, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

ताम्रकार समाजया ग्वसाः व द ब्रिटिस कलेजया प्रायोजनय् “द ब्रिटिस कलेज प्यक्वगु ताम्रकार फूटसल प्रतियोगिता २०१९” शुरु जगु दु । यलया सानेपाय् च्वंगु फिल्ड फूटसल ग्राउण्डय् जुयाच्वंगु उगु कासाय् मुक्कं च्यागू उद्योग व कम्पनीं ब्वति कयाच्वंगु दु । उगु कासाया उलेज्या समाजया नायः रविन्द्रराज ताम्रकार व कलेजया प्रिन्सिपल जोय फोस्टर इलिसं मंकाः कथं यानादिल । कासाया लिग चरणया कासा क्वचाःगु दुसा सेमीफाइनल व फाइनल कासा थ्व हे असोज ११गते जुइगु जगु दु । कासाया माध्यमपाखें भाइचारा अभिवृद्धि व समाजय् सकारात्मक ह्युपाःया मू तातुनां जुयाच्वंगु उगु कासाय् यलया थीथी समाजया ख्वीम्ह स्वयां अप्वः कासामितसं ब्वति कयाच्वंगु दु । लिग चरणया कासाय् करुणामय मेटल क्राफ्ट दिल ह्याण्डीक्राफ्टयात रगू व ताम्र मेटल वर्कयात रगू गोल बुकल । अथे हे, विके सुनचाँदी पसलं गेन्ज गराजयात रगू व ओरियन इलेक्ट्रिकयात रगू गोलं बुकूगु दुसा टेक म्याक्स टाइगरं दिल ह्याण्डीक्राफ्टयात रगू गोलं, भैरवनाथ आइरन इण्डस्ट्रिजं गेन्ज गराजयात रगू गालें, दिल ह्याण्डीक्राफ्ट ताम्र मेटल वर्कयात रगूया विरुद्ध रगू गोलं, अथे हे, भैरवनाथ आइरन इण्डस्ट्रिजं विके सुनचाँदी पसलयात रगूया विरुद्ध रगू गोलं बुकूगु दु । थ्व हे इवलय् टेक म्याक्स टाइगर व ताम्र मेटल वर्क, ओरियन इलेक्ट्रिक व भैरवनाथ आइरन इण्डस्ट्रिज, टेक म्याक्स टाइगर व करुणामय मेटल क्राफ्ट, गेन्ज गराज व ओरियन इलेक्ट्रिकलं बराबरी कासा म्हिहतूगु दु । लिग चरणया कासा क्वचाय्थुंकाः करुणामय मेटल क्राफ्ट, विके सुनचाँदी पसल, भैरवनाथ आइरन इण्डस्ट्रिज व टेक म्याक्स टाइगर सेमीफाइनलय् दुहावंगु दु । थापाथलीइ च्वंगु द ब्रिटिस कलेज मू प्रायोजक जगु उगु कासाय् अण्डर १४, मिसा खुल्ला व भेट्रान टिम दथुइ नं मैत्रीपूर्ण कासा जुइ । कासाया विजेता व उप-विजेतायात आकर्षक ट्रफी, मेडलया नापनापं दां सिरपाः कथं बीगु जुइ । अथे हे, प्रत्येक कासाय् म्यान अफ द म्याचया सिरपाःयात तर्क व्यवस्था यानातःगु दु ।

स्वम्ह चिबाखंमिलिसे खँल्हाबँल्हा

केदार सितु

चिबाखं धइगु छु खः ?

चिबाखं अंग्रेजीया सर्ट स्टोरीपाखें थिकःन्हुयावःगु बाखंया उप-विधार्थे ताः। थ्व अंग्रेजीया सर्ट स्टोरीया हे प्रतिरूपय् भीथाय् दुथ्यानाच्वंगु महु। भीथाय् चिबाखं 'मिनि स्टोरी'या रूपय् खनेदयाच्वंगु दु।

नेपालभाषा साहित्यय् चिबाखंया अवस्था गथे दु ?

चिबाखं जक मखु, नेपालभाषा साहित्यय् छुं न विधायगु अवस्था गतिलानाच्वंगु महु। थथे धाय्बलय् निराशावादी अभिव्यक्ति ब्युथें च्वनेफु, तर वास्तविकता थ्व हे खः। थुकिया तःगु हुनि दु। थन मकुले। च्वइपिके न परि पक्वताया अभाव खनेदु। च्वइपिके जिं छाय् च्वयाच्वना धयागुया साहित्यिक बुभुत्साया

विकास मजुइकं थुकिया प्रगति जुइगु मखना। **नेपालभाषाया चिबाखं धातथें चिबाखंथें मजूसें चिहाकःगु बाखं जक जुयाच्वंगु दु, छिगु छु बिचाः दु ?**

बाखं व चिबाखंया सार पाः। चिबाखं 'अकुप्रेसर' विधि खःसा बाखं 'डायमोसिस' विधिथें ताः। चिबाखं मूर्खय् जक केन्द्रित जुइ, बाखं विश्लेषित जुइ। अथे ला थौं कन्हय् या आधुनिक बाखं ताहाकः जूसं चिबाखंया शैलिइ न्ह्याः वनाच्वंगु खनेदु।

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया नितिं छु उपाय दुथें च्वं ?

थ्व विधायत न्ह्याकेत स्वइपिन्स थ्व विषयस अध्ययन याय्माल। 'क्वखं न्हाय् पं यंकल' धाय्क्वःया ल्यूल्यु ब्याय् जुइगु थेंजाःगु ज्या त्वःतेमाल। धाय्त्यानागु छु धाःसा बाखं माल धाल बाखं च्वल, चिबाखं माल धाल चिबाखं च्वल, चिनाखं माल धाल चिनाखं च्वल, हाइकु माल धाल हाइकु च्वल थेंजाःगु ज्या त्वःतेमाल। छगु विधाय् हे धिसिलाक्क च्वय् मफुनि, दक्व विधाय् ल्हाः तयाजुइगु ज्यां भीगु साहित्य अफ्न न मचापहः वःनि। भीगु भाय्या च्वमितसें थ्व प्रवृत्तियात त्वःतेफत धाःसा भीगु साहित्य न धन्य जुइगु पलाखय् न्ह्याय्फइ ला!

थःथःगु लजगाः

रत्नपार्क / फुटपाथ / मनूत / भीड / हसंसं / हथाय्पथाय् / कोलाहल / छवः मनूत वल / छवः मनूत वन / छगु दृष्य / मेगु दृष्य / विकास / परिवर्तन / व्यस्तता /

बस ! मनूत ह्वार कुहाँवल / धेवा निनाच्वंमह फवगिनं काचाकाचां मिखा तिरिसिनाः आलाप यात - नारायण ! पत्रिका मीमह मचा चिल्लाय् दन - भ्रष्टाचार ! हडताल ! लाठीचार्ज !

●●●

चियर्स ! पार्टी / ब्वसा / फेशन / मनू / वसः / विज्ञापन।

चियर्स !! पार्टी / सभ्यता / आधुनिकता / आधुनिकीकरण / चियर्स ! - छगु स्वास्थ्यया नितिं ! चियर्स ! - छगु जीवनया नितिं ! - डान्स ! डान्स ! माइकल ज्याक्सन / ब्रेक डान्स !

ल्हाः - तुति - मनू - पेपेट / ल्हाः उखे, तुति थुखे / ब्रेक डान्स !

- जिन्दगी छु दु ?

- ब्रेक डान्स !

●●●

ख्यः / चकंख्यः / नेता / भाषण / भीड / आसाकुति ख्वाःलूपिं जनता / आश्वासन / नारा / सरकार अयोग्य जूगु घोषणा / लापा / आन्दोलनया दाबी /

- देय्यात सरकारय् च्वीपिं भ्रष्ट मन्त्रीतय्सं ध्वस्त याय्थुकल। - थ्व सरकार देय्यात विदेशीतय्यु ल्हातय् मियाच्वंगु दु।

- थ्व सरकार दत्तलय् देय् व देसय् च्वीपिं जनताया कल्याण जुइमखु। /

मिहगः सरकारय् च्वनाः भ्रष्टया पकारि पुयाः सत्ता त्वःतेमाःम्ह नेताया हुँकार।

●●●

लँ / छम्ह मिसा / नच्चाह्म / ल्यासे / बांलाः / सेन्ट / नस्वाः वः / छफवः स्वां /

छम्ह मिजं / ल्यूल्यु / हूल महु / अयून लँ मगाः / धक्का / सरि !

अयू केहेचा ला ? गन ? म्ह हे मसिल का / उह थ्व वसः !

●●●

इहिपाःया खँ / म्हाय् / ल्यासे / मां-बौ व्याकुल / मिजं बांलाः / ध्यबा दु / पिने गाइगुइ हल्ला / छैय् प्रतिवन्ध

/ मिसा उदास / प्रेमया पीडा / लभ दु / लभर दु / विछोड / संकट / गथे धाय्गु ? छे छे लभर / मेखे परिवार / वचन / मिजं न त्वःतीमखु / आत्महत्या ? बिस्सुं वनेगु ?

इहिपाः असंभव / मतिना अमर खः / लभर भगवान् खः / फिलिमय् न हिरोइनतसें हिरोलिसे ब्याहाः याय् मखन कि आत्महत्या याइगु खः / आह ! आत्महत्या / हाकनं मेगु छगु प्रेम अमर जुइ।

●●●

विहार / बुद्ध / प्रतिमा / मौन / बुद्ध न्वमवाःगु तःदँ दय्थुकल /

शील प्रार्थना / त्रि-रत्न वन्दना / तालबद्ध / लयबद्ध / स्वरबद्ध / शान्त वातावरण /

आः उपस्थित श्रद्धालु भक्तजनपिंपाखे छकः मिखा ब्वय् - फवगिनं बुद्धि / मचा / पार्टी मेम्बरत / मिसा / मिजं / म्हाय् / लभर / नेता / जनतू

विहारया छकुनय् च्वनाः स्वयाच्वंमह तथागतं वाःचाय्कल - 'थ्व थःथःगु लजगाः खः !'

रा सा

चिबाखं धइगु छु खः ?

म्हो इलय् हे बिचाः, भाव, घटना, पात्र व सन्दर्भयात च्वय्फइगु व ब्वनेफइगु साहित्यया छगु गद्य उप-विधायत चिबाखं धकाः थुइकाःगु खः जिं।

चिबाखं चिबाखं खः। चिबाखं बाखं न खः। साहित्यया आख्यान विधा अन्तर्गत छगु ब्व बाखं खःसा थुकिया हे छगु बिस्कंगु भेद चिबाखं खः।

चिबाखं सूत्रात्मक, साङ्केतिक व विम्बात्मक जुइ। थ्व थःथःम्ह पूर्ण, स्वतन्त्र व

सधन न जुइ, जिं थूकथं।

नेपालभाषा साहित्यय् चिबाखंया अवस्था गथे दु ?

नेपालभाषा साहित्यय् चिबाखंया अवस्था गथे च्वं धाय् थाकु। थुकिया अवस्था बल्लाः व धिसिलाः ला धाय्फइ, तर थ्व भचा प्यानु व भचा अलिसथें ताः जितः।

चिबाखं यक्व च्वःगु अथे हे, च्वयाच्वंगु दु, अले पिहांवःगु व पिहां वयाच्वंगु दु, ब्वंगु व ब्वनाच्वंगु दु। तर थ्व धिसिलाक्क न्ह्याः वनाच्वंगु खनेमहु।

नेपालभाषाया चिबाखं धातथें चिबाखंथें मजूसें चिहाकःगु बाखं जक जुयाच्वंगु दु, छिगु छु बिचाः दु ?

नेपालभाषाया चिबाखं धातथें चिबाखंथें मजूसें चिहाकःगु बाखंजक जुयाच्वंगु दु, थ्व धापू गनं पाय्छि जू, गनं पाय्छि मजू जिं स्वयंबलय्।

नेपालभाषाया चिबाखं गनं चिबाखं जूगु दुसा गनं फगत चिहाकःगु बाखं जूगु दु, थ्व यथार्थ खः। चिबाखं चिबाखं हे जूगु अवस्थायात चिबाखं चिहाकःगु बाखं जूगु

गजिगुलु

छिकपिसं स्यू हे जुइ, जि छम्ह गजिगुलु। जितः गजि छता दुसा मेगु छुं हे म्वाः। न्हयलय् जुइमा बाय् ज्वलय्, न्हयाबले नं गजि। खालि गजि। धाईपिसं धाई नं, गजिगुलुया म्हागस्य श्री पशुपतिनाथ।

श्री पशुपतिनाथया देगः न्हयःनेसं छगू त्वाः दु, ग्वल। थ्व हे त्वाल्य बूमह-ब्वलंमह-म्वानाच्वंमह छम्ह मनू खः जि। थ्व त्वाल्य यक्व गजिगुलुत दु। व हे गजिगुलुतय् संगतय् लानाः जिं नं गजि सालेगु सय्का। गजिगुलु जुया।

थुकिइ जिं नुगः मछिकाच्वनागु महु। गजि साला, गजि त्वनाः हे जिं अय् लाः त्वनेगु बानि त्वतेफत। यक्व अय् लाः त्वनाः जिगु उसाय् स्यनेधुंकूगु। अय्लाः त्वःताः गजि त्वनालिं जिगु उसाय् थातय् लात।

सुथय्-न्हिनय्-बहनिइ यानाः न्हिइ स्वकः गजि सालेदुसा गाः जितः। मेगु छुं हे म्वाः। छुकिया लोभ नं महु जिके।

भचा मुसु वइगु जक खः, मेगु छुं समस्या महु। गजि अप्वः साल कि नुगःया त्वचं कइ धाई, तर जितः

आःतक छुं जूगु महु। चय्दं क्यनेधुंकल जि।

छैय् तिरिमयजुं करकर याइ। मस्तयसं ब्वः बी। इमिगु ज्या हे च्यूताः तय्गु! छु याय्गु! अयूनं, जिं गजि मत्वःता।

तिरिमयजु व मस्तयसं ब्वः बीबलय् जिं धाय्गु याना, थुकिं ला जि थौतक म्वानाच्वना। छिमिसं छु स्यू!

जिगु नितिं थ्व अमृत खः, विष मखु। अथेसां तबि, जिं छिकपित धाय्, "थ्व त्वनादीमते न्हां!"

अवस्था क्वत्यलेत्यगु खनाच्वना। गुलिखे च्वमिपिके छगू भ्रम दुथें च्वं, बाखंयात त्वाःथलाः चिहाकःगु रुप दय्कल कि व 'चिबाखं' जुइ।

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया नितिं

छु उपाय दुथें च्वं ?

थौंया परिस्थितिइ धाय्गु खःसा नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया नितिं दकलय् न्हापा ला भीसं फयांफक्व यक्व चिबाखं ब्वनेमाल, अनलिं जक च्वय्माल।

अध्ययन, अभ्यास, अनुभव व अनुभूति पर्याप्त दय्माल। चिबाखंयात कयाः यथेष्ट गोष्ठी, ज्याइवः मदिकक जुयाच्वनेमाल। 'सः छगु फरक अभिव्यक्ति' थेंजाःगु ज्याइवः थाय्थास्य याय्माल, जुइमाल।

रघुव सायलि

चिबाखं धइगु छु खः ?

बाखं गुलि ताःहाकः जुइ धइगु छुं सीमा महु, बाखं धकाः उपन्यासथें हे ताःहाकः च्वइपिं न दु। बाखं धकाः चिबाखं च्वइपिं न दु। मुक्तक, गजल, धाय्थें न्यनेबलय् हे चीपुगु खः धकाः चिबाखंया न निश्चित सीमा महु। छगू वाक्यया न चिबाखं जुइफु। तर थौं कन्हय् ३०० खंयःया दुने लाःगु बाखंयात चिबाखं

धाय्गु चलन दु।

नेपालभाषा साहित्यय् चिबाखंया अवस्था गथे दु ?

नेपालभाषाया चिबाखं मेमेगु भासं च्वयातःगु चिबाखंया तुलनाय् बांलाः हे जू। भाषाया मीठास, शब्द व बिम्बया प्रयोगकथं स्वयंबलय् न थःगु मौलिकता न खनेदु। जितः विश्वास दु। नेपालभाषाया चिबाखं विश्वय् हे नेपाःया सभ्यता व मौलिकता ब्वय्बहःजू। नेपालभाषां मेमेगु भासाय् अनुवाद जुयावन कि नेपालभाषा व मेगु भाषाया चिबाखंया अन्तर खनेदइ।

नेपालभाषाया चिबाखं धातथें चिबाखंथें मजूसें चिहाकःगु बाखं जक जुयाच्वंगु दु, छिगु छु बिचाः दु ?

चिबाखं धाय्बलय् आकारया खँ जुल। बाखं ताःहाकः वा चीहाकः जुइफु, उकी च्यूताः तय् मज्यू। बाखंया विषयबस्तु व प्रस्तुति प्रमूख खः।

अधिकार

मां - "अय् हिंसला ! छगु ब्याहाः जुइगु जुल, स्वयम्बर जुइ हे धुकल, छ च्यातक दय्के मसः नि, छ भाःत व बाजुमाजु नापं गथेयाना ब्यवहार याय्गु है ? गथे यानाः न्ववाय्गु, हनाबना याय्गु ? छुं स्यना काःगु नं मखु।"

म्हाय् - "मां, छिमिगु पालय् थें जिमिगु पालय् जुइमखु स्व, न्हापाथें भौ नं जा थुया नकीगु, छै सफा याय्गु, बाजुमाजुयात भागि याय्गु जमाना मखु आः। जिं सुनाप ब्याहाः याय्गु खः, व नं भगवान मखु, मनू हे खः।

भाःतयात माने याय्गु ई नं वन। व ला जिगु पासा धकाः खः। अभि जिं च्यातक दय्के मसः नि, छ भाःत व लाटा कि जिं ला वयात धाःथे याका तय्फु। आः ला अधिकार काय्गु ई खः, अधिकार।"

मां - "अथे ला खः। अधिकार नं माः, तर छै यानाः नय्गु ला छगु नं कर्तब्य खः नि। छै यानाः नल धाःसा कन्हय् व छगु नं छै जुइ। छै यानाः मनल धाःसा छ अधिकार काय् नं थाकुइ।"

म्हाय् - "जिं ला छं धाःथें कर्तब्य याय् फइमखु। जिं जिगु जिन्दगी म्वाय्गु खः, भाःत नं धाइमखु। ससःबु व ससःमां ला जितः माःगु हे मखु। जिं हनाबना तयाः, जि चिधं जुयाः म्वाय् फइमखु। जिगु नितिं जिं ब्याहाः यानागु खः। जिं धइथें दत्तलय् जिगु भाःत, मन्त कि शत्रु। जिं ला सुयागु नितिं छुं हे याय् फइमखु। जितः मयल धाःसा त्वःता वय्। जिगु जिन्दगीइ जिगु अधिकार। छिमिसं थें भाःत व ससःबुयात माने यानाच्वनेमखु।"

नेपालभाषाया चिबाखंया विकासया नितिं छु उपाय दुथें च्वं ?

निरन्तर छलफल, अध्ययन, बिमर्श व ज्याइवःया निरन्तरता हे खः। विश्वस्तरया

चिबाखंया अध्ययन व बिमर्श यासें च्वय्गु कुतः हे चिबाखंया विकासया उपाय खः।

‘प्रेम-मोहन सिरपा:’ मल्लयात लःल्हात

भाषा थुवा: प्रेम बहादुर कसा:या लुमन्ति ई. मोहनकृष्ण डंगोल नेपालभाषा ख्यलय च्वमिपिन्त ह:पा: बिङ्गु तातुना: थीथी बिधाय निदंय छक्व: छम्हेसित सिरपा: बीकथ नीस्वनादीगु ‘प्रेम-मोहन सिरपा:’

थुगुसी उपन्यासकारलिसें नेवा: न्हयलुवा मल्ल के. सुन्दरयात छगू ज्याइव:या दथुइ लःल्हात । थुगुसी उपन्यास बिधाय मल्ल के. सुन्दरया च्वसां पिदंगु ‘द पोष्टर’ नांगु

उपन्यासयात कया: च्वमि मल्लयात सिरपा: व दां लःल्हा:गु ख: ।

प्रेम-मोहन सिरपा: गुथिया ग्वसालय् बंशीकृष्ण डंगोलया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइव: पवित्र कसा: नं न्हयाकादीगु ख:सा ज्याइवल्य मूपाहॉं शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी सच्चिदं क्यंगु लसताय हनेज्या नं या:गु ख: ।

रेणु बासुकलां लसकुस यासें न्हया:गु उगु ज्याइवल्य साहित्यकार मथुरा सायमि संस्था व सिरपा:यात कया: नुग:खँ तयादीगु ख:सा स्नेह सायमि च्वमि मल्लया सिरपा: त्याकूगु सफू खस भासं अनुवाद यानाबलय् थ:त ता:गु नुग:खँ तयादीगु ख: ।

थ्व हे इवल्य उपन्यासकार मल्ल थ:म्हं च्वयागु उपन्यासयात सिरपा: ला:गु खँ थ: अतिकं लय्तागु खँ कनादिसे थ:म्हं गबलय् नं सिरपा: त्याकेगु निरति आशाकुति मजुयागु नं धयादिल ।

श्री शान्तिइ

सत्यमोहनया जन्म शताब्दी

वाङ्मय शताब्दी पुरुषलिसें वरिष्ठ संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन जोशीया जन्म शताब्दी लसताय श्री शान्ति माध्यामिक विद्यालयस “जिल्लाव्यापी सत्यमोहन जोशी रनिडशील न्हयस: लिस: कासा” जुल ।

यल महानगरपालिका - ८ लोहलय् जूगु ज्याइवल्य पद्मप्रकाश माध्यामिक विद्यालय न्हाप, रुद्रायणी माध्यामिक विद्यालय ल्यू, प्रभात माध्यामिक विद्यालय लियांल्य व आदर्श कन्या माध्यामिक विद्यालय ह:पा: ला:गु ख:सा संस्कृतिविद् डा. जोशी ता:ला:गु ब्वनेकुथियात सिरपा: व दसिपौ लःल्हानादीगु ख: । उगु कासाय यलया मुक्कं १७० सार्वजनिक ब्वनेकुथि

ब्वति का:गु ख: ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नाय: अजरमान जोशीया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइवल्य मूपाहॉंलिसें वरिष्ठ संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन जोशी, महानगरीय प्रहरी परिसर ललितपुर या प्रमुख एवं प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक टे कप्रसाद राई, नगर शिक्षा अधिकारी महेन्द्र क्षेत्री व प्रधानाध्यापक हरिदेव यादवपिन्त सार्वजनिक विद्यालयया गुणस्तरीयता थकायमा:गु खँय ब: बियादीगु ख: ।

लुमंकेबह:जू, वाङ्मय शताब्दी पुरुष डा. जोशी श्री शान्ति माध्यामिक विद्यालयया संस्थापक मध्ये छम्ह ख: ।

तारकेश्वरय् क्षमता अभिवृद्धि ज्याइव:

नेवा: ग्वाहालि पुच: नेपा:, फुसिंख्य:या ग्वसालय् तारकेश्वर नगरपालिका मनमैजुइ स्थानीयबासीपिन्त लक्षित यासें छगू क्षमता अभिवृद्धि तालिम या:गु दु ।

उगु तालिम समापन ज्याइवल्य नेवा: न्हयलुवा डा. महेशमान श्रेष्ठ हरेक नेपा:मिपिन्त राजनीतिक चेतनाय विकास याय्मा:गु खँय ब: बियादिल । सरकार समृद्ध नेपाल, सुखी नेपा:मिया नारा साकार याय्ता नागरिकया चेतनास्तरं ग्वाहालि याइगु नं

धयादिल ।

अथेहे, नेवा: राजनीतिक अभियानया संयोजक श्रीकृष्ण मानन्धर ल्याय्महतयगु राजनीतिक चेतनास्तर विकास जूसा जक नेतृत्वयात सचेत व खबरदारी यायफइगु बिचा: प्वाकादिल ।

भाद्रयास्वंगुवा:निसेमनमैजुमाध्यामिक विद्यालयया ग्वसालय् सञ्चारक:मि केके मानन्धर प्रशिक्षण बियादीगु ख:सा ज्याइव: धर्म महर्जन संयोजन यानादीगु ख: ।

त्वायना व

मुलगुठीयात उपाधि

थिमिइ ग्वासा: ग्व:गु ‘प्यक्व:गु मिस्टर भक्तपुर २०७६’ व ‘न्हापांगु मिसा एथलेटिक्स फिजिक्स’या उपाधि छसिकथं जयराम त्वायना व सनम मुलगुठीं त्याकूगु दु ।

भक्तपुर जिल्ला शारीरिक सुगठन तथा फिटनेस संघं ग्वासा: ग्व:गु उगु त्यासा त्याकादीम्ह त्वायनायात मध्यपुर थिमि नगरपालिकाया प्रमुख मदनसुन्दर श्रेष्ठ दसिपौ, शिल्ड, मेडल व ब्यानेट लःल्हानादीगु ख:सा मिसा एथलेटिक्स फिजिक्सया विजेता मुलगुठीयात नगरपालिकाया उप-प्रमुख अञ्जनादेवी मधिक:मि उपाधि लःल्हानादिल । अथेहे, उपाधि विजेतापिन्त निक भुजीकिक व शिवशिखर कृषि सहकारी नगद सिरपा: लःल्हा:गु ख: ।

प्रताप काजी बरिया संयोजकय् ९म्ह दुज: दुगु निर्णायक पुच:पाखं अमीतकुमार मण्डल ल्यू, रामचन्द्र लियांल्य, नितेश श्रेष्ठ प्यंगुगु व विवेक अवाल न्यागुगु थासय् ला:गु घोषणा या:गु ख: । ५५९ किलोनिसें ७०० किलो स्वयां अप्च: थ्यसुयात न्यागुगुपुच: दय् का: प्रत्येक पुच:पाखं छम्ह छम्हेसित उत्कृष्ट बडीबिल्डर ल्य:गु ख: ।

अस्पतालय् भर्ना जुयाच्च्वंम्ह

जनगायक श्रेष्ठयात जनप्रतिनिधिपिंस नापलात

जनगायक भृगुराम श्रेष्ठ म्हं मफया: छुंदिं न्हय:निसें कुपुण्डोलया सर्वाङ्गी स्वास्थ्य सेवा अस्पतालय् भर्ना जुया: वास: याकाच्च्वनादीगु दु । ता:ई न्हय:निसें थीथी ल्वय जुयाच्च्वंगु वय्क: छैय हे च्वना: आराम यानाच्च्वनादीगु ख:सा वंगु मंगलवा: तसकं म्हं मफय् वं अस्पतालय् भर्ना या:गु ख: । भाजु श्रेष्ठयात

उच्च मधुमेह जूगु व जलास्थैया समस्या जूगु लिसें ज्वरो वया: डेंगी ल्वचं क:गु सी दुगु दु । जनगायक श्रेष्ठयात अस्पतालय् वनां स्वयंगु इवल्य संघीय सांसदीपं कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, जीवनराम श्रेष्ठ व यँमनपाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्य आर्थिक ग्वाहालि बीगु बचं बियादीगु ख: ।

सुनचाँदी व्यवसायी संघया स्वक्व:गु त:मुँज्या क्वचाल

भक्तपुर सुनचाँदी व्यवसायी संघया स्वक्व:गु त:मुँज्या सूर्य विनायक ख्वपय् क्वचाल ।

ज्याइवल्य नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी संघया केन्द्रीय नाय: मोहन कुमार सुनार ‘लुँ स्वाँ’ पितव्वज्या यानादीगु ख:सा रविना शाक्य व फोटोग्राफर उज्वल चन्द्र बज्राचार्ययात ‘भक्तपुर सुनचाँदी प्रतिभा सम्मान’ लःल्हानादीगु ख: ।

उगु मुँज्या प्रदीप रत्न शाक्य नाय:, बसन्त राज शाक्य व विजय रत्न शाक्य न्वक्, पद्मरत्न शाक्य छु याञ्जे, अमररत्न शाक्य ल्यू छुयाञ्जे व मतिना शाक्य धाख्वा: दांभरि व हेम बज्राचार्य ल्यू दांभरिलिसें १३ म्हासिया न्हूगु ज्यासना पुच: ल्य:गु प्रमुख निर्वाचन अधिकृत सानु शाक्य जानकारी बियादीगु दु ।

‘स: छगू फरक अभिव्यक्ति’या भिगूगु ब्व

नेपालभाषा साहित्य ख्य: तब्या: यानायकेगु तातुनां न्हयाकूगु ‘स: छगू फरक अभिव्यक्ति’या भिगूगु ब्व क्वचाल ।

सुनील बज्राचार्य न्हयाकादीगु उगु ज्याइवल्य नरेश अमात्य चिबाखं च्वमि केदार श्रेष्ठ ‘सितु’, रासा, स्नेह सायमिपिन्त लसकुस यानादीगु ख: ।

च्वमि ‘सितु’या बाखनय् थौं कन्हय् थ:गु देय् नेपा: त्व:ता: न्हयाथे याना:सां विदेश वने हथाय्पिं मिजतसे थ: कला: हे मेपिनि कला दय्का: छ्वइपिं मनुतयगु अति हे कलात्मक शैली समाजया विकृतियात न्हयब्वयात:गु डा. पुष्पराज राजकर्णिकारं धयादिल । रासाया चिबाखं चिहाक: जुया: नं यइपुस्सेच्वंगु व छुं नं वस्तु वा विचारय्

मनुतयगु दृष्टिकोण फरकफरक जुइफु धइगु अभिव्यक्ति न्हयब्वयात:गु खँ कनादिल । अथे हे, च्वमि सायमिं प्रविधिया विकास नापनापं विदेशय् ब्वनाव:पिं मस्त ल्यापटपय् व्यस्त जुया: थ: बुराबुरीपिं मांअबुपिनिगु सुसा:कुसा: याय् मफयाच्च्वंगु ब्यथां नुगलय् च्वास्स ल्युगु खँ कनादिल ।

ज्याइवल्य ब्वतिकयादीपिं मध्ये छम्हेसित बीगु मतिनाया चिं बाखं च्वमि दिब्या ताम्रकारलिसें बाखं ब्वनादीपिं स्वम्हेसित लुमन्ति चिं सुधिर ‘खुर्विं’ लःल्हानादीगु ख: । अथे हे, बाखं च्वमिपिन्त ह:पा: बीकथं नेपालभाषा ह्य:मि मोक्षबहादुर अमात्य खादा क्वखाय् का: हनाबना यासें दां नं लःल्हानादीगु ख: ।

लोकतन्त्रको बिकाशको लागि

शान्ति अनिवार्य शर्त हो ।

त्यसैले राष्ट्रिय शान्ति

कायम गर्न सवैले यथोचित

योगदान दिऔ ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

मेट्रो एफ.एम.या नीक्वःगु बुदिं हन

यें महानगरपालिकापाखें न्हयाका वयाचवंगु दक्षिणा एसियाया हे स्थानीय तगिपाखें सामुदायिक एफ.एम. रेडियोया रूपय पलिस्था जूगु न्हापांगु एफ.एम "मेट्रो एफ.एम.९४.६ मेगाहर्ज"या २० क्वःगु बुदिं असोज १ गते बुधवाः राष्ट्रिय सभागृहय हन ।

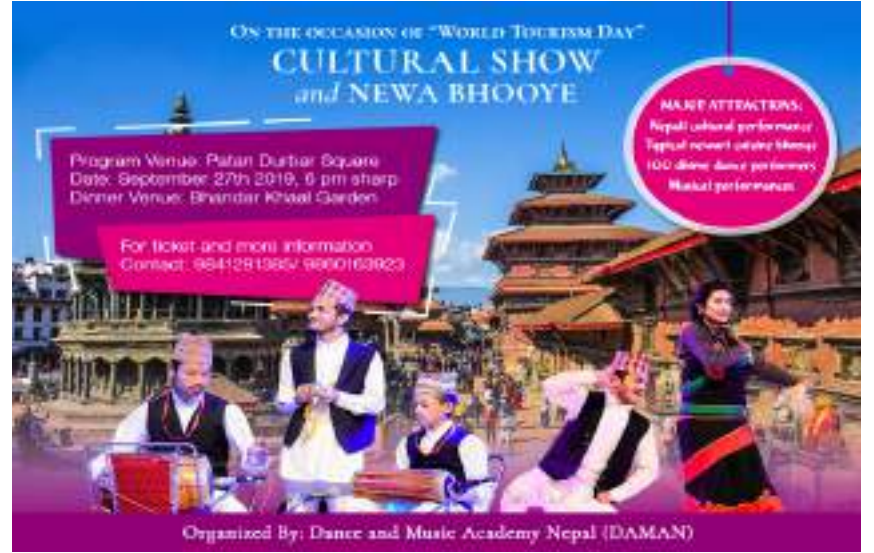
मेट्रो एफ.एम.या नीक्वःगु बुदिंया लसताय नेपाःया हे मौलिक लिपि रञ्जना लिपिया प्रचारप्रसारलिसें जनस्तरय छ यलाबुला यायगु तातुनां जूगु 'रञ्जना लिपि चवज्या धेधेबल्ला कासा' त्याकादीपिन्त मूपाहौलिसें येँ महानगरपालिकाया

मेयर विद्यासुन्दर शाक्य, महानगरपालिकाया प्रवक्तलिसें १५ वडाया वडाध्यक्ष ईश्वरमान डंगोलपिन्सं नगद सिरपाःलिसें दसिपौ लःलहानादीगु खः । स्वनिगःया येँ, यल, ख्वपलिसें बुंगः, खोना, थसि, थिमि, रामकोट, तोखा, फुसिंख्यः, थेचव, नैकाप, सक्वपाखें मुक्कं ८७म्हेस्यां व्वति काःगु उगु धेधेबल्लाय् चाबहीया सजिन डंगोल न्हाप, खोनाया राजन डंगोल ल्यू व थिमिया वीरकाजी (विक्की) बज्जाचार्य लियाल्युलाःगु खःसावयुकःपिन्त छसिकथं नीन्याद्दः, भिन्त्याद्दः व भिद्दःतका दां सिरपाः लःलहाःगु खः । अथे हे, हःपाः सिरपाःकथं

भिन्हेसित द्दःछि/द्दःछितका दां लःलहाःगु खः ।

थुकथं हे चवज्या कासाया प्रशिक्षकया लिसें सांस्कृतिक ब्वज्या यानादीपिं कलाकार व संस्थायात नं हनापौ लःलहाःगु खः ।

येँ महानगरपालिकाया सूचना प्रविधि समितिया कजि ईश्वरमान डंगोलया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइवल्यु महानगरपालिकायाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्य, येँ महानगरपालिकाया प्रशासकीय प्रमुख केदार पौडेल, सूचना प्रविधि विभागया प्रमुख राज्यप्रकाश प्रधानांगपिन्सं थःथःगु नुगः खँ प्वकादीगु खः ।

सेमिनार वा कार्यक्रमया नितिं लञ्च बक्सया डोर टु डोर सर्भिस यायगु नं व्यवस्था दु । नापं स्पेशल कुल्फी व बर्थ डे केक नं उपलब्ध दु ।

बिगबेल
BIG BELL
Sweet & Snacks Pvt. Ltd.

Kamaladi, Ganeshthan
Kathmandu, Nepal
Tel: 01 4247075, 014244323

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय
२०१३

उपलब्ध सेवा

२४ सै घण्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तरांग सेवा

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान ।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान ॥

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निमित्त, असहायपिन्त जक निःशुल्क

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- न्हायपं, न्हाय, जापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मुटु लव्य
- प्वाःया लव्य
- युरोलोजी
- मिसा लव्य
- मचा लव्य
- वाया लव्य
- मिसा लव्य
- जनरल मेडिसिन
- चर्म तथा यौन लव्य
- न्हायपं, न्हाय, जापःया लव्य
- जनरल हेल्थ चेकअप
- थाइराइड व मधुमेह लव्य
- चिकित्सा मनोरोगविद परामर्शदाता सेवा

अन्य सेवा

- ड्रेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

**२४ घण्टा
ईमरजेन्सी सेवा**

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२१६१३८, ४२५७९१९, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np